

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра садово-паркового та лісового господарства**

«Затверджую»

Завідувач кафедри

_____ (Т.І. Мельник)
« ____ » _____ 201__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВБВ.14 Навчальна практика «Озеленення населених місць»

(шифр і назва навчальної дисципліни)

спеціальність: 206 Садово-паркове господарство;

205 Лісове господарство

(код і назва спеціальності)

факультет Агротехнологій та природокористування

(назва інституту, факультету, відділення)

2019 – 2020 навчальний рік

Робоча програма з дисципліни Озеленення населених місць для студентів спеціальностей 205 «Лісове господарство», 206 «Садово-паркове господарство»

Розробники: к.б.н., доцент Мельник Т.І.
к.с.-г.н, асистент Жердецька С. В.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри садово-паркового та лісового господарства.

Протокол від № 1 від « 27 » серпня 2019 року

Завідувач кафедри _____ (Мельник Т.І.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Погоджено:

Декан факультету агротехнологій
та природокористування _____ (Коваленко І.М.)

Декан факультету агротехнологій
та природокористування _____ (Коваленко І.М.)

Методист методичного відділу _____ (Г.О. Бабошина)

Зареєстровано в електронній базі: _____ 2019 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів –	Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство	Вибіркова (ВНЗ)	
	Спеціальність 206 “Садово-паркове господарство” 205 “Лісове господарство”		
Модулів –		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		2019-2020-й	
		Курс	
		3, 1 (с.т.)	
Загальна кількість годин – 12		Семестр	
	5-й, 1-й (с.т.)		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,1 самостійної роботи студента – 5,4	ОС бакалавр	Лекції	
		Практичні	
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		Індивідуальні завдання:	
		Вид контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Озеленення населених місць» є теоретична та практична підготовка студентів в галузі озеленення населених місць.

Завданням дисципліни «Озеленення населених місць» є проектування, будівництво та експлуатація об'єктів садово-паркового господарства.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- екологічні, соціально-економічні та архітектурно-планувальні аспекти озеленення населених місць; історію та основні напрямки розвитку садово-паркового мистецтва; основні методи формування гармонійного середовища життєдіяльності людини засобами ландшафтної архітектури; теоретичні основи ландшафтно-планувальної організації населеного місця; класифікацію зелених насаджень;

- методи і прийоми проектування об'єктів озеленення; основні етапи перед проектних досліджень та авторського нагляду за здійсненням проекту; основні композиційні закономірності, прийоми формування об'єктів зеленого будівництва; фактор часу при проектуванні та формуванні озелених територій; деревно-чагарниковий, газонний та квітковий асортимент декоративних рослин відповідно до природно-кліматичного зонування; агротехніку вирощування рослин відкритого та закритого ґрунту; технологію будівництва та експлуатації садово-паркових об'єктів.

вміти:

- розрізняти за формальними ознаками напрямки, стилі і епохи в садово-парковому мистецтві; користуватися композиційними прийомами і принципами для проектування об'єктів; підібрати правильний асортимент деревно-чагарникової та трав'янистої рослинності для певної природно-кліматичної зони;

- організувати будівництво та експлуатацію садово-паркового об'єкту; організувати вирощування рослин відкритого і закритого ґрунту; розробити проектні пропозиції з озеленення та благоустрою території об'єктів різного функціонального призначення; скласти технологічну карту створення та догляду за садово-парковими об'єктами; скласти календарний план робіт для об'єктів озеленення різного функціонального призначення.

3. Програма навчальної дисципліни

(затверджено Департаментом аграрної освіти, науки та дорадництва, Міністерства аграрної політики України з напрямів підготовки фахівців «Лісове і садово-паркове господарство, протокол № 6 від 23 грудня 2015 р.)

Модуль 1

1.1. Вступ. Історичні етапи розвитку садово-паркового будівництва.

1.2. Ландшафтна організація території жилого району.

1.3. Озеленення магістралей, вулиць та майданів.

1.4. Ландшафтна організація території навчальних закладів та лікарень.

1.5. Ландшафтна організація території загального користування (паркових комплексів). Багатофункціональні парки.

- 1.1. Зберігання і підготовка насіння до посіву.
- 1.2. Складання схематичного плану організації території деревного розсадника.
- 1.3. Інвентаризація сіянців і саджанців.
- 1.4. Засвоєння практичних навичок робіт із вирощування сіянців.
- 1.5. Засвоєння практичних навичок виконання робіт у шкільному відділенні з вирощування лісових, декоративних і плодкових саджанців.
- 1.6. Виконання робіт із садіння лісових культур.

4. Теми та план практики

№№ п/п	Тема та зміст заняття	Обсяг годин
1	МОДУЛЬ 1	
1.1	Інструктаж з техніки безпеки. Мета і завдання практики. Вимоги до оформлення матеріалів практики. Вступ. Історичні етапи розвитку садово-паркового будівництва <i>Зміст завдання:</i> ознайомитись з принципами ландшафтно-планувальної організації населених місць. Зародження садово-паркового мистецтва. Садово-паркове мистецтво Древнього Сходу, стародавньої Греції та Риму. Розвиток садово-паркового мистецтва у Європі та Англії. Розвиток СПМ у часи СРСР. Ознайомлення з найбільш відомими парками Древнього Сходу. Ознайомлення з найбільш відомими парками старовинної Греції та Риму. Ознайомлення з найбільш відомими парками Європи та Англії.	3
1.2	Ландшафтна організація території жилого району. <i>Зміст завдання:</i> за допомогою ДБН 360-92 визначити основні структурні елементи жилого району.	2
1.3	Озеленення магістралей, вулиць та майданів. <i>Зміст завдання:</i> за допомогою ДБН 360-92 визначити основні принципи озеленення магістралей, вулиць та майданів.	2
1.4	Ландшафтна організація території навчальних закладів та лікарень. <i>Зміст завдання:</i> за допомогою ДБН 360-92 визначити основні організації території навчальних закладів та лікарень.	2
1.5	Ландшафтна організація території загального користування (паркових комплексів). Багатофункціональні парки. <i>Зміст завдання:</i> за допомогою ДБН 360-92	3

	визначити основні принципи організації території загального користування (паркових комплексів). Багатофункціональні парки.	
	Разом:	12

5. Методи навчання

1. За джерелом знань:

1.1. *Словесні*: розповідь, пояснення, інструктаж.

1.2. *Наочні*: демонстрація, спостереження.

2. За характером логіки пізнання.

2.1. *Аналітичний*.

3. За характером та рівнем самостійної розумової діяльності студентів.

3.1. *Репродуктивний*.

3.2. *Пояснювально-демонстративний*.

4. Активні методи навчання - екскурсії, заняття на виробництві.

6. Методи контролю

В процесі проведення практики поточний контроль здійснюється в наступних формах:

Форми контролю	Терміни контролю
перевірка звіту з практики	в кінці практики
перевірка щоденнику	по ходу та в кінці практики
залік	в кінці практики

Вимоги до звіту

Кожен студент у кінці практики зобов'язаний представити: **звіт з практики**, у якому повинна бути коротко і конкретно описана виконана студентом робота в період практики; який перевіряється, затверджується керівником практики і зберігається на кафедрі. Оформлений на папері формату А4, обсяг 3-5 сторінок друкованого тексту, повинен мати наскрізну нумерацію сторінок, поточні щоденні записи та висновки.

Підведення підсумків практики

Підсумки навчальної практики підводяться у процесі складання студентом заліку керівнику практики.

Студенти, які виконали всі завдання згідно програми практики, оформили відповідно всім вимогам звіт, отримують залік в останній день практики.

Студент, який не виконав програму практики і отримав менш ніж 60 балів при складанні заліку, направляється на практику вдруге в період канікул або відраховується з навчального закладу.

Результати складання заліку заносяться до екзаменаційної відомості, проставляються у заліковій книжці студента і журналі обліку успішності.

7. Розподіл балів, які отримують студенти

Навчальна практика складається з 1 модуля. За кожний вид контролю студент отримує бальні оцінки, які сумуються в межах модулю і виступатимуть надалі складовою загальної бальної оцінки.

Рейтингова оцінка (РО) модульного контролю складається з:

- РО Ландшафтна організація території жилого району - до 20 балів;
- РО Озеленення магістралей, вулиць та майданів - 20 балів;
- РО Ландшафтна організація території навчальних закладів та лікарень - до 25 балів;

РО Ландшафтна організація території загального користування (паркових комплексів). Багатофункціональні парки - 25 балів;

- РО оформлення звіту практики - 10 балів.

Підсумкова оцінка визначається шляхом переводу викладачем сумарного модульного балу з дисципліни у традиційну академічну оцінку національної шкали.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

8. Методичне забезпечення

1. Методические рекомендации по формированию озелененных пространств города.– М.: Стройиздат, 2005.– 132 с.
2. Остапенко Б.Ф., Жирнов А.Д. Методические указания по проектированию зеленых насаждений городов, поселков и сел.– Харьков, 2010.– 135 с.
3. Озеленення населених місць. Методичні вказівки щодо виконання практичних та розрахунково графічних робіт для студентів денної та заочної форми навчання напряму підготовки 6.090103 – Лісове і садово-паркове господарство / Суми, 2013. – 34 с.

- 4 Озеленення населених місць. Методичні рекомендації до лекцій та самостійної роботи студентів. Для студентів напряму підготовки 6.090103 – «Лісове і садово-паркове господарство» денної форми навчання // Т. І. Мельник, А.В. Мельник . – Суми, 2016. – 92 с.

9. Рекомендована література

Базова

- 1 Боговая И.О., Теодоронский В.С. Озеленение населенных мест. - М.: Агропромиздат, 2004.
- 2 Горохов В.А. Городское зеленое строительство. - М.: Стройиздат, 2006.
- 3 Гостев В.Ф., Юскевич П.Н. Проектирование садов и парков. - М.: Стройиздат, 2005. - С.54-332.
- 4 Ерохина В.И. и др. Озеленение населенных мест. Справочник. -М.: Стройиздат, 2007.
- 5 Ландшафтная архитектура. Краткий справочник архитектора. - К.: Будівельник, 2000. - С.281-327.
- 6 Методические указания по проектированию, строительству и приемке в эксплуатацию парков, садов, скверов и других объектов комплексного благоустройства в городах Украины. РДМУ 204 УССР. 041-84. - К.: Киев НИИГрадостроительства, 2009. - 158 с.
- 7 Кучерявый В.А. Природная среда города. – Львов, 2009.

Допоміжна

1. Благоустройство сел. Альбом. К.: Будівельник, 1978.
2. Вопросы архитектурно-художественной композиции парков. Под ред. А.П.Вергунова.- М.: ЦНИИПГрадостроительства, 1974. - 89 с.
3. Горбачев В.Н. Архитектурно-художественная композиция в озеленении городов. - М.: Высшая школа, 1983 .
4. Жирнов А.Д. Искусство паркостроения. - Львів: Вища школа, 1977.
5. Жирнов А.Д., Гоздог М.Е. Дендропроєктування. Озеленення населених місць. Ландшафтна архітектура. /Завдання та методичні поради з практичних робіт/, 1997р.
6. Жирнов А.Д., Мельничук Я.В. Будівництво і експлуатація садово-паркових об'єктів. Навчальний посібник для курсового та дипломного проектування. Львів, 1995.
7. Косаревский Н.А. Композиция городского парка. - К.: Будівельник , 1977.
8. Курбатов Ю.И. Архитектурные формы и природный ландшафт. - Л.: ЛГУ, 1988.
9. Ландшафтные цветочные композиции. Альбом. - К.: Будівельник, 1973.
10. Лунц Л.Б. Городское зеленое строительство. - М.:Стройиздат, 1974. - 280 с.
11. Родічкін І.Д. Лісопарки України. - К.: Будівельник, 1968.
12. Рубцов Л.И. Деревья и кустарники в ландшафтной архитектуре. -К.: Наукова думка, 1977.

- 13 Северин С.И. Комплексное озеленение и благоустройство городов. - К.: Будівельник, 1975.
- 14 Тихонов В.И. та ін. Озеленення міст і селищ. - К.: Будівельник, 1990.

10. Інформаційні ресурси

1. <http://www.btsau.kiev.ua/sites/default/files/tezy/rogovskiy.pdf>
2. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0880-06>
3. <http://www.minregion.gov.ua/attachments/content-attachments/3020/%D0%94%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BE%D0%BA.pdf>
4. http://www.academia-moscow.ru/ftp_share/_books/fragments/fragment_16549.pdf
5. <http://tehne.com/library/gorbachev-v-n-arhitekturno-hudozhestvennye-komponenty-ozeleneniya-gorodov-uchebnoe-posobie-m-1983>
6. <http://architecture.artyx.ru/books/item/f00/s00/z0000010/index.shtml>